

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	5
PREFAȚĂ LA EDIȚIA A VI-A	9
CAPITOLUL I	
DREPTUL ADMINISTRATIV – RAMURĂ A DREPTULUI PUBLIC	13
I. NOȚIUNI GENERALE PRIVIND ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	13
§ 1. Dreptul administrativ este o ramură a dreptului public	13
§ 2. Obiectul dreptului administrativ	14
§ 3. Scopul administrației	14
§ 4. Ordinea publică și serviciul public	16
II. FUNDAMENTE CONSTITUȚIONALE ACTUALE PRIVIND ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ ȘI DREPTUL ADMINISTRATIV	17
§ 5. Fundamente constituționale exprese și implicite pentru administrația publică	17
§ 6. Principalele modificări aduse prin legea de revizuire a Constituției în materia administrației publice	18
CAPITOLUL II	
DEFINIȚIA ȘI TRĂSĂTURILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE PRIN PRISMA CONSTITUȚIEI DIN 1991 REVIZUITE ȘI REPUBLICATE	32
§ 1. Școala franceză face distincția între două sensuri ale conceptului de „administrație”: <i>sensul funcțional și sensul derivat, organic</i>	32
§ 2. Precizări terminologice	32
§ 3. Sfera puterii executive	33
§ 4. Sfera autorităților care înfăptuiesc administrație publică în actualul sistem constituțional și legal include:	34
§ 5. Noțiunea de administrație publică	36
§ 6. Corelația executiv – administrație publică	37
CAPITOLUL III	
DEFINIȚIA DREPTULUI ADMINISTRATIV	41
CAPITOLUL IV	
IZVOARELE DREPTULUI ADMINISTRATIV	44
I. IZVOARELE FORMALE NESCRISE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV	44
II. IZVOARELE SCRISE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV	52

CAPITOLUL V

NORMA DE DREPT ADMINISTRATIV	70
---	-----------

CAPITOLUL VI

RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV	79
I. DEFINIȚIA RAPORTULUI DE DREPT ADMINISTRATIV	79
II. CLASIFICAREA ȘI TRĂSĂTURILE RAPORTURILOR DE DREPT ADMINISTRATIV	80

CAPITOLUL VII

DREPTUL ADMINISTRATIV ȘI ȘTIINȚA ADMINISTRAȚIEI	83
--	-----------

CAPITOLUL VIII

ACTIVITATEA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	88
I. NOȚIUNI GENERALE	88
II. ACTUL ADMINISTRATIV. DEFINIȚIE, TRĂSĂTURI	90
III. CLASIFICAREA ACTELOR ADMINISTRATIVE	95
IV. REGIMUL JURIDIC AL ACTELOR ADMINISTRATIVE	96
A. LEGALITATEA ACTULUI ADMINISTRATIV	96
B. FORMA ACTULUI ADMINISTRATIV	100
C. PROCEDURA EMITERII SAU ADOPTĂRII ACTELOR ADMINISTRATIVE	104
D. FORȚA JURIDICĂ A ACTELOR ADMINISTRATIVE	111
E. EFECTELE ACTELOR ADMINISTRATIVE	113
F. SUSPENDAREA ACTELOR ADMINISTRATIVE	117
G. REVOCAREA ACTELOR ADMINISTRATIVE	119
H. INEXISTENȚA ACTELOR ADMINISTRATIVE	126
I. ALTE DIMENSIUNI ALE REGIMULUI JURIDIC AL ACTELOR ADMINISTRATIVE	127

CAPITOLUL IX

CONTRACTUL ADMINISTRATIV	134
---------------------------------------	------------

CAPITOLUL X**TEORIA GENERALĂ A CONTROLULUI EXERCITAT ASUPRA
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE**

TEORIA GENERALĂ A CONTROLULUI EXERCITAT ASUPRA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	142
I. SEMNIFICAȚIA ACTIVITĂȚII DE CONTROL ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	142
II. FUNDAMENTE CONSTITUȚIONALE ALE CONTROLULUI EXERCITAT ASUPRA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	143
III. CLASIFICAREA FORMELOR DE CONTROL EXERCITAT ASUPRA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	145
IV. JURISDICȚIA ADMINISTRATIVĂ ȘI ACTUL ADMINISTRATIV JURISDICȚIONAL	148

CAPITOLUL XI

CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV	154
I. NOȚIUNE ȘI ISTORIC	154
II. FUNDAMENTE CONSTITUȚIONALE ACTUALE ÎN MATERIA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV	156
III. TRĂSĂTURILE CARACTERISTICE ALE ACȚIUNII ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV POTRIVIT LEGII NR. 554/2004 ȘI CONSTITUȚIEI	158
IV. CONDIȚIILE ACȚIUNII ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV, ÎN BAZA LEGII NR. 554/2004	174
V. EXCEPȚIILE DE LA CONTROLUL DE LEGALITATE EXERCITAT DE INSTANȚELE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV	192

CAPITOLUL XII

NOȚIUNEA DE PROPRIETATE, DOMENIU PUBLIC ȘI SERVICIU PUBLIC POTRIVIT CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI DIN 1991, REVIZUITĂ ȘI REPUBLICATĂ	225
I. GENERALITĂȚI	225
§ 1. Istoric	225
§ 2. Concepte	227
§ 3. Reglementare constituțională	228
II. REPERE ÎN DETERMINAREA STATUTULUI CONSTITUȚIONAL GENERAL AL PROPRIETĂȚII	230
§ 4. Prevederi constituționale exprese, implicite, corelația dintre ele	230
III. REGIMUL CONSTITUȚIONAL AL PROPRIETĂȚII PUBLICE. RELAȚIA DOMENIU PUBLIC – PROPRIETATE PUBLICĂ	234
§ 5. Scara domenalității publice	234
§ 6. Reglementarea proprietății publice potrivit noului Cod civil	235
IV. DEFINIȚIA ȘI TRĂSĂTURILE DOMENIULUI PUBLIC	247
§ 7. Definiția domeniului public	247
§ 8. Trăsăturile domeniului public	247

CAPITOLUL XIII

MODALITĂȚI DE PUNERE ÎN VALOARE A DOMENIULUI PUBLIC	251
I. GENERALITĂȚI	251
§ 1. Modalități constituționale de punere în valoare a bunurilor domeniului public	251
II. CONTRACTUL DE CONCESIUNE PUBLICĂ	253
§ 2. Regimul juridic actual	253
§ 3. Regimul constituțional și legal actual al contractului de concesiune publică	254
§ 4. Definiția și trăsăturile contractului de concesiune	254
§ 5. Părțile contractului de concesiune	255
§ 6. Procedura de concesionare	255
§ 7. Dispoziții privind contractul de concesiune	256

§ 8. Regimul legal actual	257
§ 9. Părțile contractului de concesiune de servicii și lucrări	258
§ 10. Proceduri de atribuire	258
III. ADMINISTRAREA, ÎNCHIRIEREA ȘI DAREA ÎN FOLOSINȚĂ GRATUITĂ A BUNURILOR DOMENIULUI PUBLIC	262
IV. LUCRĂRILE PUBLICE DE INTERES NAȚIONAL ȘI LOCAL	265
CAPITOLUL XIV	
REGIMUL JURIDIC APLICABIL DOMENIULUI PUBLIC	268
§ 1. Generalități	268
§ 2. Principii	268
CAPITOLUL XV	
SERVICIUL PUBLIC	272
§ 1. Generalități privind serviciul public	272
§ 2. Fundamente constituționale actuale privind serviciul public în România.....	273
§ 3. Trăsăturile și clasificarea serviciilor publice	274
§ 4. Clasificarea serviciilor publice	276
CAPITOLUL XVI	
RĂSPUNDEREA ÎN DREPTUL ADMINISTRATIV. RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV DISCIPLINARĂ	278
§ 1. Fundamentarea noțiunilor	278
§ 2. Definiția și trăsăturile constrângerii administrative	280
§ 3. Clasificarea măsurilor de constrângere	281
§ 4. Subiectul activ și subiectul pasiv al faptei și respectiv, al răspunderii	281
§ 5. Forme de răspundere specifice dreptului administrativ	282
§ 6. Răspunderea administrativ disciplinară	282
§ 7. Fundamente constituționale și legale actuale privind răspunderea administrativ disciplinară	283
§ 8. Definiția și trăsăturile răspunderii administrativ disciplinare	285
§ 9. Sancțiunile administrativ disciplinare	287
CAPITOLUL XVII	
RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV CONTRAVENȚIONALĂ	290
I. BAZELE CONSTITUȚIONALE ALE RĂSPUNDERII ADMINISTRATIV CONTRAVENȚIONALE	290
II. ELEMENTELE CONSTITUTIVE ALE CONTRAVENȚIEI	291
III. DEFINIȚIA ȘI TRĂSĂTURILE CONTRAVENȚIEI	294
IV. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ	297
V. SANCTIUNILE CONTRAVENȚIONALE	298
VI. PROCEDURA CONTRAVENȚIONALĂ CONSACRATĂ DE ORDONANȚA DE GUVERN NR. 2/2001	302

CAPITOLUL XVIII

RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV PATRIMONIALĂ	316
§ 1. Fundamente constituționale.....	316
§ 2. Tipuri de acțiuni în angajarea răspunderii administrativ-patrimoniale.....	317
§ 3. Categoriile de acte care pot fundamenta o acțiune pentru antrenarea răspunderii administrativ-patrimoniale	317
§ 4. Autoritățile publice competente să soluționeze acțiunea privind răspunderea administrativ-patrimonială	318
§ 5. Natura prejudiciului a cărui reparație poate fi solicitată prin acțiunile privind răspunderea administrativ-patrimonială a autorităților publice	319
§ 6. Forme ale răspunderii administrativ-patrimoniale	320
§ 7. Răspunderea patrimonială exclusivă a statului pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare	321
§ 8. Răspunderea patrimonială a autorităților administrației publice pentru limitele serviciului public.....	322
§ 9. Răspunderea solidară a autorităților publice și a funcționarilor pentru prejudicii produse prin acte administrative, tipice sau asimilate.....	322

CAPITOLUL XIX

ORGANIZAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	327
§ 1. Concepte fundamentale în teoria organizării administrației publice	327
§ 2. Noțiunea de organ al administrației publice	328
§ 3. Noțiunea de sarcini ale organelor administrației publice	328
§ 4. Noțiunile de competență și de capacitate a organelor administrației publice	329
§ 5. Natura juridică a regimului politic instituit prin Constituția României din 1991	332

CAPITOLUL XX

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	336
I. STATUTUL CONSTITUȚIONAL AL PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI ȘI ATRIBUȚIILE SALE	336
§ 1. Statutul constituțional al Președintelui	336
§ 2. Alegerea și mandatul președintelui	337
§ 3. Atribuțiile Președintelui României	337
§ 4. Atribuții realizate în raporturile cu justiția	340
§ 5. Atribuții exercitate în relațiile cu poporul	340
§ 6. Atribuțiile Președintelui ca șef al executivului.....	341
§ 7. Atribuțiile exercitate în domeniul politicii externe.....	345
II. ACTELE PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI.....	346
§ 8. Forme de concretizare a activității președintelui	346
III. RĂSPUNDEREA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI.....	348

§ 9. Cadrul constituțional al răspunderii Președintelui României	348
§ 10. Răspunderea politică a Președintelui României	349
§ 11. Răspunderea penală a Președintelui României	351

CAPITOLUL XXI

GUVERNUL 359

I. REGLEMENTAREA GUVERNULUI POTRIVIT CONSTITUȚIEI

ROMÂNIEI DIN 1991, REPUBLICATĂ..... 359

§ 1. Fundamente constituționale..... 359

§ 2. Statutul Guvernului 360

II. STRUCTURA, ÎNVESTITURA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA

GUVERNULUI..... 361

§ 3. Structura Guvernului potrivit Constituției României din 1991 361

§ 4. Învestitura Guvernului potrivit Constituției României din 1991, revizuită și republicată..... 362

§ 5. Mandatul Guvernului potrivit Constituției României din 1991..... 364

§ 6. Statutul membrilor Guvernului..... 365

§ 7. Statutul primului ministru 368

§ 8. Aparatul de lucru al Guvernului 369

§ 9. Atribuțiile Guvernului României..... 370

§ 10. Funcționarea Guvernului 372

III. ACTELE GUVERNULUI..... 372

§ 11. Determinarea sferei actelor..... 372

§ 12. Regimul constituțional al hotărârilor Guvernului..... 373

§ 13. Regimul constituțional al ordonanțelor Guvernului 373

IV. CONTROLUL PARLAMENTAR EXERCITAT ASUPRA GUVERNULUI

ȘI RĂSPUNDEREA GUVERNULUI 377

§ 14. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului 377

§ 15. Răspunderea Guvernului 379

§ 16. Regimul constituțional al moțiunii de cenzură..... 380

§ 17. Angajarea răspunderii Guvernului 381

§ 18. Răspunderea penală a membrilor Guvernului 382

CAPITOLUL XXII

ADMINISTRAȚIA CENTRALĂ DE SPECIALITATE 389

I. GENERALITĂȚI..... 389

II. CATEGORII DE AUTORITĂȚI CENTRALE DE SPECIALITATE..... 395

CAPITOLUL XXIII

PRINCIPII DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A ADMINISTRAȚIEI

PUBLICE LOCALE 413

§ 1. Istoric al reglementării..... 413

§ 2. Drept comparat 415

§ 3. Rațiunea și semnificația modificărilor constituționale din anul 2003 416

§ 4. Sfera principiilor și semnificația lor	417
§ 5. Principii constituționale: deconcentrarea serviciilor publice, descentralizarea, autonomia locală, posibilitatea folosirii limbii minorităților naționale în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate	418
§ 6. Descentralizarea	418
§ 7. Deconcentrarea	423
§ 8. Autonomia locală	425
§ 9. Dreptul minorităților de a-și folosi limba națională în relațiile cu administrația publică	429
§ 10. Reglementarea dreptului minorităților de a-și folosi limba maternă în raporturile cu administrația în legislația comunitară	433
§ 11. Principii legale	435
§ 12. Eligibilitatea	435
§ 13. Legalitatea	436
§ 14. Consultarea cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit	437

CAPITOLUL XXIV

AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE JUDEȚENE	443
§ 1. Consiliul județean. Statutul constituțional al Consiliului județean	443
§ 2. Drept comparat	444
§ 3. Raporturile dintre autoritățile locale și cele județene	446
§ 4. Constituirea consiliului județean și componența	446
§ 5. Atribuțiile Consiliului județean	447
§ 6. Actele consiliului județean și ale președintelui consiliului județean	448
§ 7. Răspunderea consiliului județean	449
§ 8. Președintele consiliului județean	450
§ 9. Mandatul, funcționarea și actele consiliului județean	451
§ 10. Atribuțiile președintelui consiliului județean	451
§ 11. Secretarul județului	452
§ 12. Administrația municipiului București	452

CAPITOLUL XXV

CONSILIUL LOCAL ȘI PRIMARUL	455
§ 1. Sfera autorităților	455
§ 2. Drept comparat	456
§ 3. Raporturile consiliului local cu celelalte autorități ale administrației publice	459
§ 4. Consiliul local	459
§ 5. Constituirea	460
§ 6. Statutul consilierului local	461
§ 7. Atribuțiile consiliului local	462
§ 8. Funcționarea consiliului local	464

§ 9. Actele consiliului local	465
§ 10. Răspunderea consilierilor	466
§ 11. Dizolvarea consiliului local	466
§ 12. Primarul	468
§ 13. Alegerea primarului	469
§ 14. Mandatul primarului	469
§ 15. Statutul primarului	469
§ 16. Atribuțiile primarului	471
§ 17. Actele primarului	472
§ 18. Răspunderea primarului	472
§ 19. Încetarea mandatului primarului	473
§ 20. Viceprimarul	476
§ 21. Secretarul unității administrativ-teritoriale	478
§ 22. Serviciile publice locale și aparatul propriu de specialitate	479
§ 23. Administratorul public	480

CAPITOLUL XXVI

PREFECTUL	485
§ 1. Statutul constituțional și legal actual	485
§ 2. Istoric al reglementării	485
§ 3. Drept comparat	490
§ 4. Raporturile dintre prefect și autoritățile autonome locale	491
§ 5. Numirea și eliberarea din funcție a prefectului și a subprefectului	492
§ 6. Depolitizarea și profesionalizarea funcției de prefect	492
§ 7. Regimul incompatibilităților funcției de prefect și subprefect	494
§ 8. Atribuțiile prefectului	494
§ 9. Actele prefectului	495
§ 10. Particularități ale statutului juridic al prefectului. Regimul dreptului de asociere politică și sindicală și al dreptului la grevă	496
§ 11. Oficiile prefecturale	496
§ 12. Subprefectul	497

CAPITOLUL XXVII

FUNCȚIA PUBLICĂ ȘI FUNCȚIONARII PUBLICI	500
§ 1. Generalități	500
§ 2. Controverse doctrinare privind statutul juridic al funcționarilor publici	501
§ 3. Fundamente constituționale ale conceptelor de funcție publică și funcționari publici	504
§ 4. Definiția funcției publice și a funcționarului public	505
§ 5. Clasificarea funcționarilor publici	507
§ 6 Regimul juridic al actului de numire într-o funcție publică	510
§ 7. Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici	511

§ 8. Îndatoririle funcționarilor publici	517
§ 9. Recrutarea funcționarilor publici	523
§ 10. Răspunderea funcționarilor publici	524
§ 11. Acordurile colective	528
§ 12. Corpul de rezervă al funcționarilor publici	528
§ 13. Modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al funcționarului public	529
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	539